

PLAN PRACY PEDAGOGA SZKOLNEGO

W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. ARMII KRAJOWEJ W GRÓDKU
W ROKU SZKOLNYM 2026/2027

*Opracowała mgr Anna Nykaza-Kruczek
Pedagog szkolny*

PODSTAWA PRAWNA

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

Założenia ogólne

Celem pracy jest systemowe i regularne wspieranie uczniów w ich rozwoju emocjonalnym, społecznym i edukacyjnym. Działania pedagogiczne skupiają się na zapobieganiu trudnościom, wzmacnianiu potencjału uczniów i ich rodzin oraz reagowaniu w sytuacjach kryzysowych. Kluczowe jest budowanie relacji opartych na zaufaniu i współpracy.

Cele ogólne:

1. Wspieranie rozwoju emocjonalnego, społecznego i edukacyjnego uczniów.
2. Pomoc w przezwyciężaniu trudności dydaktycznych i wychowawczych.
3. Współpraca z nauczycielami, rodzicami i specjalistami w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Obszary działań i zadania szczegółowe:

I. Diagnoza i rozpoznawanie potrzeb uczniów

Cel:

Wczesne i trafne rozpoznanie trudności oraz potencjału uczniów w celu zaplanowania adekwatnych działań wspierających ich rozwój i funkcjonowanie w środowisku szkolnym.

Zadania szczegółowe:

1. Prowadzenie wywiadów i rozmów diagnostycznych:

- Rozmowy indywidualne z uczniami w sytuacjach trudnych emocjonalnie, edukacyjnie i wychowawczo.

- Wywiady z rodzicami – zebranie informacji o środowisku domowym, relacjach rodzinnych, przebiegu rozwoju dziecka.
- Konsultacje z wychowawcami i nauczycielami – analiza obserwowanych trudności, zachowań, postępów w nauce.

2. Obserwacje pedagogiczne:

- Obserwacja uczniów podczas lekcji, przerw, zajęć świetlicowych – ocena funkcjonowania społecznego, emocjonalnego, poznawczego.
- Sporządzanie arkuszy obserwacji do dalszego wykorzystania diagnostycznego i planowania pomocy.

3. Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych:

- Identyfikowanie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym z niepełnosprawnością, trudnościami adaptacyjnymi, barierami w uczeniu się.
- Identyfikowanie uczniów szczególnie uzdolnionych.
- Wskazywanie mocnych stron, uzdolnień i predyspozycji uczniów.
- Rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych i problemów wychowawczych.

4. Analiza dokumentacji:

- Studium dokumentacji uczniowskiej: orzeczeń, opinii PPP, dokumentów zdrowotnych, ocen opisowych.
- Gromadzenie i analiza informacji z wcześniejszych etapów edukacji ucznia.
- Interpretacja wniosków diagnostycznych z poradni i ich praktyczne przełożenie na działania w szkole.

5. Udział w pracach zespołów wspierających ucznia:

- Aktywny udział w zespołach ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej (organizacja i udzielanie uczniom pomocy psychologiczno – pedagogicznej, w tym planowanie pomocy na

następny rok szkolny), opracowania i modyfikowania: IPET, WOPFU, planów wsparcia.

- Współpraca z innymi specjalistami w planowaniu działań dostosowanych do możliwości ucznia.
- Monitorowanie realizacji ustalonych form wsparcia oraz ich skuteczności.

6. Reagowanie na sygnały zagrożenia:

- Bieżące reagowanie na sygnały o przemocy domowej, zachowaniach ryzykownych, trudnościach emocjonalnych (w tym depresyjnych, lękowych).
- Wstępne rozpoznanie kryzysu i kierowanie do odpowiednich specjalistów.

II. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Cel:

Zapewnienie uczniom kompleksowego wsparcia dostosowanego do ich potrzeb emocjonalnych, społecznych i edukacyjnych oraz wspomaganie rodziców i nauczycieli w działaniach pomocowych.

Zadania szczegółowe:

1. Indywidualne rozmowy wspierające z uczniami:

- Prowadzenie rozmów pomocowych w sytuacjach trudnych emocjonalnie (smutek, lęk, stres, napięcie).
- Wspieranie uczniów mających trudności w relacjach z rówieśnikami, rodziną lub nauczycielami.
- Budowanie poczucia sprawczości i wzmacnianie samooceny uczniów.

2. Konsultacje i doradztwo dla rodziców:

- Spotkania indywidualne mające na celu omówienie problemów wychowawczych, trudności edukacyjnych i emocjonalnych dziecka.

- Wskazywanie kierunków pracy z dzieckiem w domu, udzielanie porad wychowawczych.
- Współpraca z rodzicami w celu zwiększenia efektywności podejmowanych działań pomocowych.

3. Wspieranie nauczycieli i wychowawców:

- Bieżące konsultacje dotyczące pracy z uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze lub mającymi specjalne potrzeby.
- Wspólne opracowywanie strategii wychowawczych i wspierających.
- Pomoc w dostosowywaniu wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości uczniów.

4. Prowadzenie zajęć rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne:

- Organizacja zajęć grupowych z zakresu empatii, komunikacji, współpracy, asertywności, radzenia sobie z emocjami (Strategie radzenia sobie ze stresem, Sposoby na złość).
- Prowadzenie warsztatów dla klas/grup w odpowiedzi na aktualne potrzeby wychowawcze (np. konflikty, brak integracji).
- Rozwijanie umiejętności społecznych u uczniów z deficytami w tym obszarze.

5. Mediacje i działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych:

- Inicjowanie rozmów mediacyjnych między uczniami w sytuacjach konfliktowych.
- Prowadzenie rozmów pojednawczych uczeń–uczeń, uczeń–nauczyciel, uczeń–rodzic (z udziałem pedagoga jako mediatora).
- Udzielanie wsparcia emocjonalnego w nagłych, trudnych sytuacjach (śmierć bliskiej osoby, rozwód, przemoc domowa).

6. Interwencje w przypadkach przemocy, absencji, samookaleczeń:

- Szybka reakcja na sygnały zagrożenia bezpieczeństwa ucznia.
- Współpraca z dyrekcją, wychowawcą, rodzicami, a w razie potrzeby z instytucjami zewnętrznymi (PPP, Ośrodek Pomocy Społecznej, sąd).

- Wspieranie ucznia w procesie wychodzenia z kryzysu emocjonalnego, organizacja działań pomocowych.

7. Wspieranie uczniów wracających po dłuższej nieobecności lub hospitalizacji:

- Indywidualne spotkania adaptacyjne z uczniem.
- Koordynacja działań wspierających powrót ucznia do obowiązków szkolnych.
- Rozmowy z zespołem nauczycieli w celu dostosowania wymagań i form pracy.

III. Profilaktyka i działania wychowawcze

Cel:

Tworzenie bezpiecznego, wspierającego środowiska szkolnego sprzyjającego wszechstronnemu rozwojowi uczniów, zapobieganie zagrożeniom oraz kształtowanie właściwych postaw społecznych i emocjonalnych.

Zadania szczegółowe:

1. Realizacja szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego:

- Współtworzenie i aktualizacja programu wychowawczo-profilaktycznego zgodnie z potrzebami uczniów i środowiska szkolnego.
- Systematyczne wdrażanie zaplanowanych działań w ramach profilaktyki.
- Monitorowanie skuteczności podejmowanych działań, gromadzenie informacji zwrotnych od uczniów, nauczycieli i rodziców.

2. Organizacja warsztatów, prelekcji i zajęć profilaktycznych:

- Realizacja zajęć dla klas na temat m.in.: agresji i przemocy, cyberbezpieczeństwa, asertywności, uzależnień, higieny cyfrowej, samoakceptacji, radzenia sobie ze stresem i emocjami.

- Zapraszanie specjalistów (psycholog, policjant, terapeuta uzależnień) do prowadzenia tematycznych prelekcji.
- Dostosowanie treści warsztatów do poziomu rozwojowego uczniów oraz aktualnych problemów klasy/szkoły.

3. Inicjatywy wspierające pozytywną atmosferę w szkole:

- Organizacja dni tematycznych (np. Dzień Życzliwości, Dzień Bezpiecznego Internetu, Tydzień Zdrowia Psychicznego, Światowy Dzień Zdrowia).
- Wspieranie działań Samorządu Uczniowskiego promujących wartości i empatyczne postawy.
- Organizowanie konkursów, gazetki tematyczne, kampanii społecznych (np. „Słowa leczą albo ranią”, „Życzliwość uskrzydla”).

4. Wczesne reagowanie na sygnały zagrożeń:

- Identyfikowanie czynników ryzyka – pogorszenie funkcjonowania ucznia, wycofanie, zmiana zachowania, sygnały przemocy domowej.
- Interweniowanie w przypadkach podejrzenia depresji, zaburzeń odżywiania, zachowań autodestrukcyjnych, przemocy rówieśniczej, uzależnień.
- Współpraca z PPP, OPS, służbami medycznymi i innymi instytucjami w sytuacjach wymagających szerszego wsparcia.

5. Budowanie kultury dialogu i współpracy:

- Promowanie zasad komunikacji bez przemocy (NVC) i rozwiązywania konfliktów w sposób konstruktywny.
- Prowadzenie rozmów z uczniami o wartościach, emocjach, relacjach.
- Wzmacnianie roli wychowawcy jako lidera klasy i organizowanie wsparcia dla nauczycieli w działaniach wychowawczych.

IV. Współpraca z rodzicami, nauczycielami i instytucjami

Cel:

Tworzenie spójnego systemu wsparcia dla uczniów poprzez budowanie partnerskich

relacji z rodziną, kadrami pedagogicznymi oraz podmiotami zewnętrznymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Zadania szczegółowe:

1. Współpraca z instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę:

- Stały kontakt z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi (PPP) – inicjowanie diagnoz, konsultacje, wymiana informacji.
- Współdziałanie z Ośrodkami Pomocy Społecznej (OPS) w zakresie wsparcia rodzin w trudnej sytuacji życiowej.
- Kontakty z sądem rodzinnym, kuratorami, policją i innymi służbami – w przypadkach zaniedbań, przemocy, konieczności interwencji prawnej.
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi oferującymi pomoc psychologiczną, terapeutyczną, socjalną i edukacyjną.

2. Wsparcie rodziców:

- Prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych.
- Informowanie o możliwościach uzyskania specjalistycznej pomocy poza szkołą.
- Edukacja rodziców w zakresie rozwoju dziecka, emocji, granic, komunikacji.
- Angażowanie rodziców w działania profilaktyczne i wychowawcze szkoły.

3. Współprowadzenie zespołów ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej:

- Koordynowanie pracy zespołów ds. uczniów z opinią lub objętych pomocą.
- Uczestniczenie w zespołach ds. uczniów z orzeczeniami, udział w opracowywaniu i modyfikowaniu dokumentów (IPET, WOPFU).
- Monitorowanie realizacji zaleceń z dokumentów PPP i dostosowywanie działań do aktualnych potrzeb ucznia.

- Dokumentowanie ustaleń i działań zespołów oraz przekazywanie informacji zainteresowanym stronom.

4. Współpraca z wychowawcami i specjalistami szkolnymi:

- Codzienna wymiana informacji na temat bieżących potrzeb uczniów.
- Udział w radach pedagogicznych, zespołach wychowawczych, spotkaniach roboczych.
- Wspólne opracowywanie planów pomocy uczniowi.
- Wspieranie wychowawców w sytuacjach kryzysowych w klasie (konflikty, integracja, sytuacje trudne emocjonalnie).

V. Dokumentacja i działania organizacyjne

Cel:

Zapewnienie przejrzystości, systematyczności i skuteczności działań pedagoga poprzez rzetelne prowadzenie dokumentacji oraz aktywny udział w organizacji pracy szkoły.

Zadania szczegółowe:

1. Prowadzenie dokumentacji pedagoga szkolnego:

- Systematyczne prowadzenie dziennika pedagoga, rejestru spotkań indywidualnych z uczniami, rodzicami, nauczycielami.
- Dokumentowanie działań profilaktycznych, interwencyjnych i wspierających.
- Gromadzenie informacji o uczniach objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

2. Sporządzanie opinii i wniosków:

- Opracowywanie wniosków o przeprowadzenie diagnozy w PPP.
- Przygotowywanie opinii do sądu rodzinnego, kuratorów, OPS – zgodnie z zakresem kompetencji pedagoga.
- Tworzenie pisemnych informacji o sytuacji uczniów dla potrzeb zespołów, rady pedagogicznej lub instytucji zewnętrznych.

3. Udział w pracach zespołów i struktur szkolnych:

- Uczestnictwo w radach pedagogicznych – bieżące raportowanie działań i wniosków z pracy wychowawczo-opiekuńczej.
- Aktywny udział w zespołach: pomocy psychologiczno-pedagogicznej, ds. bezpieczeństwa, przeciwdziałania przemocy, wspierania uczniów z SPE.
- Współpraca z zespołem ds. awansu zawodowego nauczycieli oraz udział w pracach komisji egzaminacyjnych, klasyfikacyjnych itp., w zakresie kompetencji pedagoga.

4. Ewaluacja i analiza skuteczności działań:

- Okresowa analiza efektywności udzielanej pomocy.
- Gromadzenie danych do rocznych sprawozdań z pracy pedagoga.
- Formułowanie wniosków do dalszej pracy oraz rekomendacji do programu wychowawczo-profilaktycznego.